

Sak

UNDERSØKELSE AV HAUGREST. (Aug 30)

BRÅTEN gnr 48/1 NORDERHOV p. RINGERIKE
BUSKERUD.

Dok. nr.

Datum

Dokumentets art

Merknader

I N N B E R E T N I N G

om undersøkelse av en haugrest (Haug 30) på Bråten, gnr. 48/1, Norderhøv p., Ringerike k., Buskerud.

I. BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN.

I forbindelse med jordplanering på Bråten, 48/1, ble fredningen av en haugrest (Haug 30) opphevet (se korrespondanse i U.O.s top.ark.).

II. ARBEIDETS VARIGHET OG ARBEIDSSTYRKE.

Undersøkelsen ble gjennomført 27/9-1977, og i undersøkelsen deltok Per Haavaldsen, grunneieren Asle Oppen og en gravemaskin med fører fra Statens Vegvesen.

III. BESKRIVELSE AV MILJØET OG GRAVHAUGEN.

III.1. Miljøet.

Haugen er en del av det store Bråten/Veienfeltet. Den har nr. 30 på A.E. Christensens kart fra 30/9-1976 (i U.O.s top.ark.) og er antakelig identisk med haug a2 på Grams kart fra 1847 (med funn fra eldre jernalder). Haugen var en av de sydligst bevarte haugene på gravfeltet.

III.2. Gravhaugen.

Før undersøkelsen framtrådte Haug 30 som rest av en rundhaug. Hele den nordlige halvdelen av haugen var fjernet, og inn mot midten av haugen hadde det stått en silo. Haugen hadde tjent som underlag for oppkjørselen til låvebrua på driftsbygningen. Diameteren ble anslått til opprinnelig å ha vært 16 m og høyden 2 m.

VI. UNDERSØKELSEN.

Undersøkelsen ble lagt opp med følgende målsetning:

1. Undersøke om det fantes spor av en grav eller graver i haugen. Hvis dette var tilfelle skulle undersøkelsen stoppes og en videre undersøkelse foretas til våren.
2. Dersom det ikke fantes spor av grav i haugen, skulle haugen total-undersøkes, slik at den kunne planeres ut.

Undersøkelsen av Haug 30 ble derfor lagt opp slik: etter klassiske forbilder ble det ført en 2 m bred sjakt inn gjennom det antatte sentrum av haugen. Denne sjakten ble seinere utvidet til 6 m bredde.

V. UNDERSØKELSENS RESULTAT.

Undersøkelsen ga som resultat at Haug 30 var langt mer skadet og omrotet enn antatt. Hele midtpartiet bestod av sekundært påfylt masse (gråfarget sand). Videre bestod hele den SV-halvdelen av den antatte gravhaugen også av sekundært påfylt masse (sandblandet humus med teglsteinsfragmenter). Det var bare i den NV delen av gravhaugen at den opprinnelige haugfyllen kunne gjenfinnes. Lagfølgen i denne delen av haugen var følgende:

1. Torvlag 20 cm tykt.
2. Påfyllingslag av sand og teglstein (tak- og murstein) 10-15 cm tykt.
3. Leirlag, 10 cm tykt.
4. Gammelt torvlag med podsoll, 5 - 10 cm tykt.
Tolket som haugens opprinnelige torvlag.
5. Humusblandet gul sand. Største tykkelse 0,9 m.
Laget kunne følges i en bredde av 4 m og i en lengde på 3,5 m. Lag 5 ble tolket som den opprinnelige haugfyllen.
6. Steril gulfarget sand.

Det ble ikke funnet andre fyllskift, kull eller oldsaker under undersøkelsen. Etter endt undersøkelse ble det gitt muntlig tilsagn til grunneieren om tilatelse til å planere området.

VI. KONKLUSJON.

Lag 4 ble tolket som Haug 30's opprinnelige torvlag og lag 5 som haugfyll. Undersøkelsen ga da det resultat at Haug 30 ved oppførelsen av låvebrua var i alt vesentlig blitt destruert. Bevart var haugen fra ytterkant og 3,5 m inn mot sentrum og i ca. 4 m lengde. Det er umulig på grunnlag av undersøkelsen å anslå opprinnelig mål på Haug 30. Derimot kan en fastslå at den neppe har vært så stor som Grams og Christensens kart angir, da haugen ligger på en naturlig forhøyning

som har bidratt til å gi feilaktig inntrykk av
haugens størrelse.

Oslo, 10.oktober 1977.

Per Haavaldsen

Dette dokumentet har et for stort format til å kunne skannes i sin helhet.
 For innsyn ta kontakt med arkivet ved Kulturhistorisk museum:
postmottak@khm.uio.no

IND. ANT. REV. GJELDER		DATO	SIGN.
VEIEN REGISTRERING AV GRAVHAUGER.	MÅLE- STOKK 1:1000	TEGN. P.O.G.	
		TRAC.	
		KFR. A.R.	
RINGERIKE REGULERINGSVESEN: 16/11 - 1971		TEGN.NR.	REV.
VEDTATT I RINGERIKE KOMMUNESTYRE:		72	
		1	19

IND. ANT. REV. GJELDER	DATE	SIGN.
VEIEN REGISTRERING AV GRAVHAUGER.	MÅLE-STOKK	TEGN. P.O.G.
	1:1000	TRAC.
		KFR. A.R.
RINGERIKE REGULERINGSVESEN: 16/11 - 1971	TEGN.NR.	REV.
	72	
VEDTATT I RINGERIKE KOMMUNESTYRE:	/ - 19	